ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 29.7.2025 г.
COM(2025) 427 final

Препоръка за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

за разрешаване на започването на преговори за споразумение за улесняване на устойчивите инвестиции между Европейския съюз и Република Еквадор

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

• Основания и цели на предложението

В съобщението „Компас за конкурентоспособността“ от 29 януари 2025 г. се подчертава необходимостта ЕС да „търси нови начини за задълбочаване на партньорствата и [да създава] ползи за нашите предприятия“, включително чрез споразумения за улесняване на устойчивите инвестиции (наричани по-нататък „SIFA“).[1] Първото SIFA на ЕС с Ангола влезе в сила на 1 септември 2024 г.[2] На 12 юни 2025 г. Съветът на Европейския съюз прие решение за разрешаване на започването на преговори за SIFA с Кот д’Ивоар.[3]

На 8-ото заседание на Механизма за двустранни политически консултации между ЕС и Еквадор на 13 юни 2024 г. Еквадор изрази интереса си за договаряне на SIFA с ЕС. След това, на 16 декември 2024 г., министърът на външните работи на Еквадор Габриела Сомерфилд изпрати писма до европейския комисар по въпросите на търговията и икономическата сигурност Марош Шефчович, както и до върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност и заместник-председател на Европейската комисия Кая Калас, в които отново изтъкна интереса на страната си да договори споразумение за стратегическо икономическо партньорство с ЕС.

През 2023 г. размерът на преките чуждестранни инвестиции на ЕС в Еквадор възлизаше на 8,2 милиарда евро — увеличение спрямо 7,1 милиарда евро през 2022 г. ЕС сключи многостранно търговско споразумение с държавите от Андите, по което Еквадор е страна. Настоящото търговско споразумение включва разпоредби относно услугите и инвестициите, включително ангажименти относно достъпа до пазара и националното третиране на инвеститорите от ЕС. В този контекст SIFA ще бъде възможност за задълбочаване на инвестиционните отношения между ЕС и Еквадор и ще помогне на инвеститорите от ЕС да се възползват допълнително от възможностите, създадени от търговското споразумение, чрез подобряване на регулаторната рамка и процедурите за инвестиции. Настоящото споразумение ще има за цел да постигне това чрез ангажименти за улесняване на инвестициите, като например по-голяма прозрачност и предвидимост на свързаните с инвестициите законови и подзаконови актове, опростяване на процедурите за издаване на разрешения за инвестиции и подобряване на публично-частния диалог посредством координационните звена на инвеститорите и участието на заинтересованите страни. Крайната цел ще бъде да се насърчи по-прозрачен, ефикасен и предвидим инвестиционен климат, оказвайки подкрепа на Еквадор при привличането на преки чуждестранни инвестиции, като същевременно се спазват стандартите в областта на околната среда, трудовите права и климата. По този начин настоящото споразумение ще насърчи устойчивото развитие, икономическия растеж и създаването на работни места. С оглед на гореизложеното Комисията препоръчва започването на преговори за SIFA с Еквадор.

---

1 Съобщение на Комисията „Компас за конкурентоспособността на ЕС“, COM(2025) 30 final.

2 Вж. Решение (ЕС) 2024/829 на Съвета от 4 март 2024 г. за сключване от името на Съюза на Споразумението за улесняване на устойчивите инвестиции между Европейския съюз и Република Ангола, ОВ L, 2024/829, 8.3.2024 г.

3 Решение (ЕС) 2025/1209 на Съвета от 12 юни 2025 г. за разрешаване на започването на преговори с Република Кот д’Ивоар за споразумение за улесняване на устойчивите инвестиции, ОВ L, 2025/1209, 17.6.2025 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2025/1209/oj.

- **Съгласуваност с действащите разпоредби в тази област на политиката**

Целите на това споразумение са съвместими с Договора за Европейския съюз (ДЕС), съгласно който Европейският съюз следва да насърчава „интеграцията на всички страни в световната икономика, включително чрез постепенно премахване на пречките пред международната търговия“[4].

Настоящото споразумение допринася за постигането на целите, заложени в съобщението „Компас за конкурентоспособността“ от 29 януари 2025 г., в което се споменава необходимостта ЕС да „търси нови начини за задълбочаване на партньорствата и [да създава] ползи за нашите предприятия“, включително чрез SIFA.[5] То също така е продължение на съобщението за преглед на търговията и устойчивото развитие от 2022 г.[6]

Настоящото споразумение ще бъде в съответствие със съобщението относно „Нова програма за отношенията между ЕС и Латинска Америка и Карибския басейн“[7], в което се посочва, че „ЕС ще продължи да работи с партньорите от ЛАК, за да подпомогне създаването на условия за устойчиви инвестиции, включително чрез инициативата Global Gateway и подкрепа за отворени, стабилни и предвидими правни рамки, премахване на дискриминационните пречки и улесняване на инвестициите.“ Съответно настоящото споразумение ще допълни също така инвестиционната програма на Global Gateway ЕС—ЛАК, посредством която „ЕС може да мобилизира качествени инвестиции, за да помогне за посрещане на нуждите от инфраструктура на ЛАК, да подкрепя развитието на човешкия капитал, включително овластяването на хората, особено жените, младежите и най-уязвимите, и да укрепи благоприятната стопанска и регулаторна среда с цел създаване на добавена стойност, растеж и работни места на местно равнище.“[8]

Предвиденото SIFA е в пълно съответствие с бъдещото Споразумение за улесняване на инвестициите за развитие, договорено в рамките на Световната търговска организация, и го допълва.[9]

- **Съгласуваност с други политики на Съюза**

Целите са съгласувани с други политики на ЕС, по-специално с политиката на ЕС за развитие.

2. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ, СУБСИДИАРНОСТ И ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ

- **Процесуалноправно основание**

Процесуалноправното основание за предложеното решение за разрешаване на започването на преговори относно предвиденото споразумение е член 218, параграфи 3 и 4 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС).

---

4 Член 21, параграф 2, буква д) от ДЕС.

5 Съобщение на Комисията „Компас за конкурентоспособността на ЕС“, COM(2025) 30 final.

6 Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета и Европейския икономически и социален комитет: Съобщение „Силата на търговските партньорства: заедно за екологичен и справедлив икономически растеж“, COM(2022) 409 final.

7 Съвместно съобщение до Европейския парламент и Съвета „Нова програма за отношенията между ЕС и Латинска Америка и Карибския басейн“, JOIN(2023) 17 final.

8 Пак там.

9 https://www.wto.org/english/tratop_e/invfac_public_e/invfac_e.htm

В член 218, параграф 3 от ДФЕС се предвижда, че когато предвиденото споразумение не се отнася изключително или предимно до общата външна политика и политика на сигурност, Комисията представя препоръки на Съвета. Съветът приема решение, с което разрешава започването на преговорите и назначава преговарящ от името на Съюза или ръководител на преговарящия екип на Съюза.

В член 218, параграф 4 от ДФЕС се предвижда, че Съветът може да дава указания за водене на преговори до преговарящия и да определи специален комитет, като преговорите трябва да се водят в консултация с този комитет.

Комисията препоръчва започването на преговори между Европейския съюз и Република Еквадор за международно споразумение, свързано с улесняването на инвестициите. Комисията ще бъде назначена за преговарящ.

- **Материалноправно основание**

Този акт попада в обхвата на общата търговска политика и следователно материалноправното основание е член 207, параграф 4 от ДФЕС.

- **Избор на преговарящ**

С оглед на факта, че предвиденото споразумение обхваща изключително въпроси, различни от общата външна политика и политика на сигурност, Комисията трябва да бъде определена за преговарящ съгласно член 218, параграф 3 от ДФЕС.

- **Компетентност на Съюза**

Този акт попада в обхвата на общата търговска политика съгласно член 207 от ДФЕС. Поради това той попада в обхвата на изключителната компетентност на Съюза в съответствие с член 3, параграф 1 от ДФЕС.

- **Субсидиарност (при неизключителна компетентност)**

Предметът на планираните преговори е свързан с общата търговска политика. Съгласно член 5, параграф 3 от ДЕС принципът на субсидиарност не се прилага в областите, които попадат в изключителната компетентност на ЕС. Общата търговска политика е сред областите, изброени в член 3, параграф 1 от ДФЕС, в които Съюзът разполага с изключителна компетентност. Тази политика включва договарянето на търговски споразумения по реда на, *inter alia*, член 207 от ДФЕС.

- **Пропорционалност**

Препоръката на Комисията е в съответствие с принципа на пропорционалност, тъй като сключването на международно споразумение е основният инструмент за поемане на реципрочни права и задължения със субект на международното право, като чужда държава.

- **Избор на инструмент**

Настоящата препоръка за решение на Съвета се представя в съответствие с член 218, параграфи 3 и 4 от ДФЕС, съгласно който Съветът приема решение за разрешаване на започването на преговори и назначаването на преговарящ от името на Съюза. Съветът може също така да дава указания за водене на преговори до преговарящия. Не съществува друг правен инструмент, който би могъл да се използва за постигане на целта, изложена в настоящата препоръка.

3. РЕЗУЛТАТИ ОТ ПОСЛЕДВАЩИТЕ ОЦЕНКИ, КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОЦЕНКИТЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

- **Последващи оценки/проверки за пригодност на действащото законодателство**

Не се прилага.

- **Консултации със заинтересованите страни**

През 2021 г. Комисията проведе обществена консултация като част от последващата оценка на многостранното търговско споразумение между Андската общност и ЕС, която включваше позициите на заинтересованите страни относно инвестициите в обхванатите държави, включително Еквадор. Освен това Комисията провежда редовни консултации със заинтересованите страни, включително в експертната група за търговските споразумения[10] и в рамките на диалога с гражданското общество[11].

- **Събиране и използване на експертни становища**

Настоящото предложение се основава на външен експертен опит, натрупан в контекста на възложен от Европейската комисия и осъществяван от Световната банка проект. В доклада по-специално се посочва, че инвеститорите[12] изтъкват като фактори от критично значение, които оказват влияние върху решенията им за извършване на инвестиции в развиващите се държави, липсата на прозрачност и предвидимост при работа с публичните агенции, внезапните промени на законовите и подзаконовите актове и забавянията при получаването на разрешения и одобрения от страна на правителството. Това са областите, които ще бъдат обхванати от предложеното споразумение.

- **Оценка на въздействието**

Ангажиментите за улесняване на инвестициите в SIFA са съсредоточени върху прилагането на принципите на добро управление и добрите регулаторни практики, включително прозрачност, предвидимост и административна ефективност, в инвестиционната рамка на дадена държава партньор (свързани с инвестициите законови и подзаконови актове, и процедури). Въздействието на тези мерки за улесняване на инвестициите е свързано до голяма степен с изпълнението на споразумението от дадена държава партньор и дългосрочното подобряване на нейната инвестиционна среда. Цялостното въздействие се влияе и от отделните инвестиции, които такава подобрена инвестиционна рамка може да привлече. Посредством SIFA се кодифицират практики, които вече са добре установени в рамките на ЕС.

Освен това инициативата се възползва от няколко съществуващи оценки, извършени през годините, включително оценка на въздействието върху устойчивото развитие, която обхвана търговията между ЕС и Андската общност (2009 г.), доклад за оценка на икономическото въздействие на Споразумението за търговия между Европейския съюз

10 http://ec.europa.eu/trade/trade-policy-and-you/expert-groups/

11 http://trade.ec.europa.eu/civilsoc/meetdetails.cfm?meet=11531

12 Вж. Световна банка, *Retention and Expansion of Foreign Direct Investment, Political Risk and Policy Responses (Задържане и разширяване на преките чуждестранни инвестиции, политически риск и мерки в областта на политиката)*, http://documents1.worldbank.org/curated/en/387801576142339003/pdf/Political-Risk-and-Policy-Responses.pdf

и Еквадор (2016 г.) и доклада за последваща оценка на търговското споразумение между ЕС и Андската общност (2021 г.).

- **Пригодност и опростяване на законодателството**

Настоящото предложение има за цел да се препоръча на Съвета да приеме решение, с което да се разреши започването на преговори относно сключването на споразумение за улесняване на устойчивите инвестиции с Еквадор. Предложението не включва обмен на данни, автоматизация на процесите, използване на цифрови системи или предоставяне на обществени услуги. Следователно принципът „цифрови по подразбиране“ не се прилага, тъй като с него не се въвеждат специфични цифрови изисквания.

- **Основни права**

Инициативата напълно съблюдава Хартата на основните права на Европейския съюз.

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Инициативата няма отражение върху бюджета.

5. ДРУГИ ЕЛЕМЕНТИ

- **План за изпълнение и механизъм за мониторинг, оценка и докладване**

Очаква се преговорите по SIFA да приключат през 2026 г.

- **Обяснителни документи (за директивите)**

Не се прилага.

- **Подробно разяснение на конкретните разпоредби на предложението**

Разпоредбите имат за цел да се препоръча на Съвета да приеме решение, с което да се разреши започването на преговори и назначаването на преговарящ от името на Съюза. Съветът може да дава указания до преговарящия.

Препоръка за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

за разрешаване на започването на преговори за споразумение за улесняване на устойчивите инвестиции между Европейския съюз и Република Еквадор

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 207, параграф 4, първа алинея, в съответствие с член 218, параграфи 3 и 4 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като има предвид, че:

Следва да започнат преговори с оглед на сключването на споразумение за улесняване на устойчивите инвестиции с Република Еквадор,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

1. Комисията се упълномощава да води преговори от името на Съюза по споразумение за улесняване на устойчивите инвестиции с Република Еквадор.
2. Комисията се определя за преговарящ от името на Съюза.

Член 2

Преговорите се водят въз основа на указанията за водене на преговори на Съвета, които се съдържат в приложението към настоящото решение.

Член 3

Преговорите се водят в консултация със [специалния комитет, определен в съответствие с член 207, параграф 3, трета алинея от ДФЕС].

Член 4

Настоящото решение и приложението към него се публикуват незабавно след тяхното приемане.

Член 5

Адресат на настоящото решение е Комисията.

Съставено в Брюксел на година.

За Съвета
Председател